

ZAKŁADANIE I PROWADZENIE WINNICY

Jesień to najlepsza pora roku dla chcących zainwestować w małą przydomową winnicę. Na rynku dostępne są nowe odmiany winogron przystosowane do polskich warunków środowiskowych. Wybierając krzewy warto zapoznać się z warunkami atmosferycznymi w naszym regionie, a także z wymaganiami glebowymi. Rejon południowy czy południowo-wschodni Polski sprzyja rozwojowi winnej latorośli. Na terenie kraju zarejestrowanych jest ponad 581 winnic, a to jeszcze nie koniec. Nastąpił znaczny rozwój enoturystyki, co wpłynęło na rozwój gospodarstw agroturystycznych.



Fot. 1 Owocująca winorośl

Wymagania klimatyczne

Jest to kompleks warunków naturalnych, które decydują o rozwoju i wartości uprawowej rośliny na określonym obszarze. Główną rolę odgrywa odpowiednia ilość ciepła przypadająca na fazy rozwoju winorośli. Najważniejszymi czynnikami są: temperatura, przy której winorośl kończy

i zaczyna okres wegetacji, niezbędna ilość ciepła, najniższa średnia temperatura najcieplejszego miesiąca, a także długość okresu bez przymrozku w czasie wegetacji winorośli. Należy określić roczną ilość opadów. W naszym klimacie umiarkowanym życie winorośli dzieli się na dwa okresy: okres spoczynku, w którym zahamowane są procesy życiowe i nie obserwuje się wzrostu roślin i okres wegetacji – zauważalny wzrost wegetacji lato-rośli.

Temperatura

Przy wyborze miejsca na winnicę należy uwzględnić określone parametry związane z temperaturą: średnią temperaturę stycznia (od -5°C do $-1,5^{\circ}\text{C}$) oraz lipca ($+17^{\circ}\text{C}$ do $+19^{\circ}\text{C}$), średnią wieloletnią temperaturę. Określenie minimalnej temperatury pozwoli na wybór odmian do uprawy o odpowiedniej wytrzymałości na mróz w celu uniknięcia strat i niepowodzeń w uprawie. Ważny jest termin występowania ostatnich przymrozków wiosennych i pierwszych przymrozków jesiennych – przymrozki wiosenne są szczególnie niebezpieczne dla rozwijających się młodych krzewów. Przemarznięcie pąków skutkować może obniżeniem wielkości plonu, jak również opóźnieniem jego dojrzewania. Pierwsze przymrozki jesienne powodują konieczność przedwczesnego zbioru owoców, często jeszcze przed osiągnięciem dojrzałości technologicznej. Aby uniknąć zgubnego działania przymrozków, należy wybierać pod winnice także miejsca zasłonięte od zimnych i silnych wiatrów. Duże znaczenie ma bliskość pasów ochronnych drzew i zbiorników wodnych.

Światło

Jest to czynnik niezbędny w uprawie winorośli, determinujący ilość cukru zgromadzonego w owocach, który jest niezbędny do wytworzenia wina. Ilość światła dostarczonego do owoców wpływa na aromat. Średnia liczba godzin słonecznych jest w Polsce wystarczająca dla uprawy winorośli i wynosi ponad 1200 godzin. Czynnikiem wpływającym na polepszenie usłonecznienia jest zlokalizowanie winnicy na stokach, najlepiej południowo-zachodnim o spadku $10-30^{\circ}\text{C}$, jak również południowym i zachodnim.



Fot. 2 Uprawa winorośli

Wymagania glebowe

Pod uprawę winorośli właściwej nadają się wszystkie gleby występujące w Polsce z wyjątkiem podmokłych. Ale zbyt wysoka zawartość próchnicy w glebie też nie jest pożądana, powoduje ona bujny wzrost roślin, ze znacznym uszczerbkiem dla wartości owoców i wina. Wino z owoców pochodzących z gleb o dużej zawartości próchnicy ma smak przeciętny, źle się klaruje i konserwuje. Próchnica wpływa również ujemnie na barwę wina. Duże znaczenie dla uprawy winorośli ma między innymi zawartość w glebie kamieni, żwiru i okruchów skał. Mają one między innymi dodatni wpływ na temperaturę gleby. Kamienie nagrzewają się w dzień zwiększając temperaturę gleby. Nagromadzone ciepło uwalnia się nocą, co wpływa na równomierny rozkład temperatury. Pod winnice nie nadają się gleby ze zbyt płytką skałą lita, nieprzepuszczalną gliną lub wodą. Poziom wód gruntowych nie może być wyższy niż 1,5-2,0 m, pH gleby od lekko kwaśniej do zasadowej, tzn. 5,0-7,2. W celu dostosowania krzewów do szczególnych wymagań glebowych stosuje się szczepienie na podkładkach.

Po przeanalizowaniu wymienionych czynników można przystąpić do wyboru właściwej odmiany winorośli, która spełni wszystkie wymagania.

ELŻBIETA BOREJZA

PZDR w Cieszynie

Fot. ELŻBIETA BOREJZA

Źródło:

Materiały ze szkolenia CDR Oddział w Krakowie
„Małe winnice sposobem na dodatkowe dochody”

www.winogrodnicy.pl